

Latweefchii Awises.

Ar augstas Geweschanas = Kummisiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 18. Zettortdeena 30ta April 1825.

No Jelgawas.

Muhfu augsts Generalgubernators 12ta April pee mums atbrauzis ar fawu jaunu gaspaschu agri no rihteem, un tikkai brohfastu pee Gubernatora funga baudijis, atkal us fawu tahlu zeltu aisbrauzis. Lai Deews winnu labbi aisweddu un pahrwedd.

Swehtdeena 19ta April muhfu jauns Superdenta fungs un Jelgawas rihta mahzitais Dr. Richter muhfu leelâ Wahzu basnizâ tappe eewests un fawâ jaunâ ammatâ eezelts. Zeenigs Kanzlera fungs un weens Kirfpehles fungs winnu eewedde ar dauds prahwesteem un zitteem mahzitajeem; preefsch altares par scho augstu un fwehtu leetu ar peenahkameem wahrdeem tappe runnahs un tad wissi klahbtuhdami mahzitaji par fawu jaunu Superdenta Deeru peeluhdse, rohkas us Superdenta galwu uslikuschi. Pats Superdents spreddiki sazzija. Lai schehligs debbefu tehws winnam palihds fawu leelu ammatu eeksch Kristus draudses waldbiit un uskohpt.

No Nihges.

Par to laiku, ka muhfu zeenigs Generalgubernators us fawu zeltu buhs un eeksch Italijsas fawus pillus apraudsihs un fawas leetas jisdarrihs, muhfu Ziwilgubernatora fungs Dü Hamel, pehz Keisera parwehleschanas, wiina weetâ waldbihs; bet ta apstiprinaschana to kriminal teefu spreediumu ifkatrâ Gubernementâ, par to laiku ka Generalgubernators nav mahjâs, teem Ziwilgubernatoreem irr uswehleta.

Merz mehnescha gallâ tannis finilts kalmôs muhfu pilata klahatumâ fawada un breesmiga leeta notikusi, jo 24ta Merz freewu dehlu sahgeri pee pullizes sinau dewe, ka winni kahdus 5 woi 6 funnus pee diweem seewischku lihkeem

tohs ehdoht atradduschi un aisdsinnuschi. Vullige likke tulicht to weetu ismekleht, un ka tee Kreewi bij teikuschi, ta pateesi tappe atrasts. Redjams bija, ka tee diwi lihki pagallam faplehsti, drahnas lappatu lappatôs apkahrt gulleja, un kad wehl pee ta weena lihka masu ahdu mazzinu ar trim puss sudrabu rubbuleem un ar zittu fihku naudu ar banti ap kaklu feetu atradde, tad skaidri bij prohtams, ka ne kahds ziltwes schihs feewas nav nosittis, bet ka pateesi no sunneem bij faplehstas. Schihs feewas bij agri no rihteem finilts kalmôs eegahjusbas, ta weena darbu pee farveem wezzeem kungeem wimmapuss kalneem mekledama, ta ohtra gribbedama fawu raddineku apmekleht, weena bij freeweene, 60 gaddu wezza, ohtra wahzu atraitne, 50 gaddu wezza. — Kad nu jau pa daschahm beenahm winna weetâ diwi kunnas ar dauds leeleeem sunneem apkahrt bij wasajuschees, tad jakti par teem finilts kalneem turreja, un weena balta kunnas lihds ar peezeem leeleeem sunneem tur pateesi tappe atrasti un noschauti; tapatt arri pee Kengu ragga zittus ittin leelius funnus, kas ne weenam ne peederredami un apkahrt wasadamees, jau us wilku wihsî bij tappuschi, noschahwe. — Tahdas nelaimes warr notift, kad padauds funnus turra un kad tee, kam peederr, winnus ne mas ne nokohpj.

(No Nihges awisehm.)

No Fauna spils Kirfpehles.

Us muhfu pussi taggad pawaffara wilki rahdijuschees un no daschahm mahjahm sohsus un piholes aisnessuschi. Kad wilkeem ap scho laiku jau behrni irr un winni tohs ne atstahj, tahli aiseedami, un kad us muhfu pussi wilki ne mas ne mahjo, un schee, kas taggad usklihduschi, parleekam drohschi, tad gan prohtams, ka no

kahda putnu dahrsa ismuukuschi un arri ahtri
taps noschauti woi nosisti. Diwi wilki pateesi irr
redseti, bet eeksch lauschu wallodahm jau runna
no leela pulka.

Tas Hersfeldu pilfatinſch.

Pehz sawas apfohlischanas Nr. 16. mehs
gohdigam laffitajam pastahstifim, fo no ta pil-
fata Hersfeld Wahzsemme finnam. Tai leelā
karrā, fo Franzsu ar Pruhſcheem un Kreeweem
tureja, tannī gaddā 1807 leela Wahzsemmes
pusse no Franzuseem bij uswinneta, un kad schee
karra pulki us Pohlu semmi jau bij aigahjuschi,
kad tikai mas saldatu pehz to uswinnetu semju
un pilfatu apfargeschanas bij palikkuschi pakal.
Tē nu daschā widdū strihdes notikke starp teem
eedsihwotajeem, kam winnu wezza buhſhana
labbaki patikke, ne kā fchi jauna, un kas faru
wezzu waldischanu wairak peemihloja par to
jaunu. Itt ihpaschi tahdas strihdes bija tai
masa pilfatinā, fo Hersfeld fauz, un par ne-
laimi weens Franzusu wirſneeks tē tappe nosists.
Par to nu bij leela ismekleſchana, un no karra
teefas tappe parwehlehts, to pilfatinu papreefch
no saldateem likt isplendereht un tad us tschetreem
ſtuhreem eededsinahnt un gluschi isdeldeht.
— Kahdas behdas teem eedsihwotajeem bij, to warr
ifikats pats noprast, tapehz arri, kad ta finna
no fchi bahrga ſpreeduma Hersfeldē atnahze,
wiffi eedsihwotaji waideja un randaja. Un tas
prohtams, jo tas wiffunabbagais eedsihwotais
bij tai paschā nelaimē, kā tas wiffubaggatais,
jo pelnōs tee leeli ſtalti namni masahn buhdi-
nahm tāpatt libds, kā us kapſehtu baggatu un
nabbagu mirroru galwas. Bet kas notikke?
Pats kumendants ar leelu luhgſchanu tikai no
karra teefas to ween warreja isdabbiht, kā
4trus nammus ween, un nē wiffi pilfatu, buhs
nodedſinahnt, bet isplendereht buhs itt wiffus
namus. Scho beidsamu ſpreedumu dſirdoht,
tee eedsihwotaji bij kā apſtulbeti, un tik bailligi,
kā pats kumendants winnus ſlubbinaja, lai jelle
to ihſu brihdi wehra nem un lai sawas labbakas
leetas aſneſſ prohjam un labbi paglabba. Kad
nu ta noteikta ſtunde atnahze, tad wiffas saldatu

bunges bungoja, tee nelaimigi eedsihwotaji klee-
dse un brehze, zitti behdse, zitti mettehs us
zelteem Deeru lubgdami. Saldati pehz bungu
ſkannas fanahze ſawā eerahditā weetā. Kad nu
wiffi ſtahweja us plazzi, tad tas kumendants
nahze winnu preefchā, iſtahſtija winneem to
nelaimi to pilfateeku itt no wiffas ſirds un tad
wirsch fazzija: „Saldati! jums, kā juhs ſin-
„neet, no karra teefas irr nowehlehts ſcho pilfatu
„iſplendereht, taggad ſahkabs tas laiks, kas
„us to nolikts, kurrām no jums tihk plendereht,
„lai nahk preefchā no rindes!“ — Ne weens ne
nahze preefchā, itt ne weens! — Ohtrā reiſe
tappe uſfaukti! — Tee gohdigi karra wihi ne
kuſteht ne kuſteja, itt wiffi palikke ſawās rindēs.
Kumendants wehl masu brihtinu gaibijis, parwehl
lai wiffi atkal eet us kohteli. Kad tee birgeri
to dabbuja ſinnaht, winneem bij kā zilwekam,
kas no gruhta nelabba ſapna uſmohſtahs.
Winni tulih tittus ſuhtija pee ta ſchehliga
kumendanta, winnam un winna karra wihi
pateikt, un ſohlija tam, zik ſpehdami, naudas
par dahuwanu. Bet tas gohdigs kumendants
atbildeja: „Wirsch nekad par labbu darbu
„maſtu ne nemmoht.“ — Tas pateesi irr no-
tizzis Wahzsemme tannī pilfata Hersfeld, tannī
gaddā 1807. Kumendants un winna karra wihi
bij no Wahzsemmes Baden walſts, kas tai brihdi
bij peefveesta ar Franzuseem kohpā karrā eet —
un kad jaſafka, kā kumendants un winna ſaldati
leelu gohdu wez̄, tad arri jaſafka, kā Hersfeld
pilfata eedsihwotaji arri gohdigi laudis, kas
pehz 17 gaddeem faru pateizibas parradu mak-
ſafuschi, kā Nr. 16. tappe iſteikts.

Teeſas fluddin aſchanaſ.

Ta Kurſemmes Gubernementa waldischana parwehl
wiffahm pullizes teeſahm pilfatōs un us ſemmehm
pehz teem 16tā Merz no Rihges iſbehguscheem ſal-
dateem Anſb Zurre, kas 41 gaddu wez̄; Mikkel
Indrik, kas 38 gaddu wez̄; Zurre Prizz, kas 57 gaddu
wez̄, un Janne Fehkab, kas 50 gaddu wez̄, melleht
un eekſch 4trahm neddelahm par ſcho leetu ſawus
rapportus atſuhtih. Želgawas pilli 8tā April 1825.

* * * * *
Scheitan iſkatrs tohp pamahzihts, lai to ſudraba
teefas wihi ſihmi, kas weenom peefehdetajam no-

Pohpes pagasta teesas, là teiz no weena salbata no
Reweles pulka, nosagta, nedz pee pirkshanas nedz
pee pahrdoehshanas ne bruhke, làd naw tahda leeta,
ar lo to warretu darrish. Turklaht arri tas, kam warr
buht schi sudraba sihme, lo pee saweem raksteem un
sihmehm tulih warr pascht, rohkås buhtu, tohp us-
aizinahs, lai 6 neddeiu starpå no tahs scheit appalsch-
rakstas deenas to paschu pee schihs teesas nodohd,
ja nè, tad làd dabbuhb sunnahf ka tihscham flehpta,
tam wainigam notiks, là likkumi pehz flehpschanas
nosagtu leetu spreesch. Wentespils aprinka teeså
6tå April 1825.

(S. W.)

(Nr. 131.)

Heycking, affessers.

D. Michelsohn, filtehrs.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Grohbines pagasta teesas wissi tee, kam irr
lahdas taifnas präffishanas pee ta islikta Dohrbes
muischas fainneeka Pluhgu Janna, ar scho teesas
fluddinaschanu un nosaulschamu beidsamå reise, pee
saudefshanas sawas teesas, aizinati, lai lihds 23schu
Mei mehnescha deenu schi gadda pee schihs teesas
teizahs, un fagaida, kas pehz likkumeem taps no-
spreests. To buhs wehrå nemt, là pehz schihs nolik-
tas deenas nekahdas präffishanas peenemtas taps.

Grohbines pagasta teeså 4tå April 1825. 3

Us tizzibu,

(Nr. 72.) Chrnft Ottho, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Tingeres pagasta teesas wissi parradu dewejt
ta fainneeka Gattesgalles Janna, par kurra mantu
zaur schihs deenas spreedumu, konkursis noliks, us-
aizinati, lai pee saudefshanas sawas teesas lihds 10tu
Juhni mehnescha deenu schi gadda ar sawahm präff-
ishanahm un skaidrahm parahdischanahm, là wehlehts
irraid, pee schihs pagasta teesas peeteizahs. Tingeres
pagasta teesa 8tå April 1825. 2

(S. W.) ††† Wahze Kristap, pagasta wezzakais.

(Nr. 16.) F. Krause, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Garroses pagasta teesas wissi parradu dewejt
ta nomirruscha fainneeka Punku Kristapa un Mafjahn
Kristapa, par kurru mantu konkurse spreesta, sché
haazinati, eelsch 2 mehnescheem, prohti lihds 25tu
Juhni schi gadda ar sawahm präffishanahm un parah-
dischanahm scheit atnahft.

Garrose 16tå April 1825.

(S. W.) ††† Kunze Indrik, preeskfehdetais.

(Nr. 11.) F. Buck, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr.,
tohp no Iggenes pagasta teesas wissi parradu dewejt ta
islikta fainneeka Swints Janna, par kurra mantu
dehl truhkama inventariuma un zittu parradu zaur
schihs deenas teesas spreedumu konkursis noliks, us-
aizinati, lai pee saudefshanas sawas teesas eelsch diwehm
mehnescheem, prohti lihds 29tu Mei schi gadda pee
schihs pagasta teesas ar sawahm präffishanahm un
skaidrahm parahdischanahm peeteizahs, un tad lai
fagaida, lo teesa pehz likkumeem spreedihs.

Iggenes pagasta teeså 3schå April 1825. 1

(S. W.)

Us tizzibu,

W. Gemuth, pagasta teesas frihweris.

Tee parradu dewejt ta sawas mahjas atdewuscha
Sufschumuischas fainneeka Nowadneeka Zura, par
kurra mantu inventariuma truhkuma un zittu leelu
muischas parradu dehl, konkurse nolikta irr, tohp no
Uppesmuischas pagasta teesas usazinati, dirju meh-
neschu starpå un wisswehlaki lihds to 6tu Juhni schi
gadda, sawas taifnas präffishanas schai teesai usdoht,
un tad fagaidh, kas pehz likkumeem spreests taps.

Uppesmuischas pagasta teeså 7tå April 1825. 3

(S. W.) Jungain Unss, pagasta wezzakais.

(Nr. 8.) F. Kaufmann, pagasta teesas frihweris.

Wissi tee, kam lahdas taifnas präffishanas pee
tahs mantas ta nomirruscha Prawinges fainneeka
Riggul Krista irr, teek scheitan no schihs pagasta
teesas aizinati, wisswehlaki lihds 25tu Juhni mehne-
scha schi gadda pee schihs teesas ar sawahm taifnahm
präffishanahm woi paschi, woi zaur weetneku, là irr
wehlehts, atsaultees, un to fagaidh, kas pehz likku-
meem taps spreests.

Prawinges pagasta teeså 25tå April 1825.

Us tizzibu,

F. C. Salpius, pagasta teesas frihweris.

Wissi parradu dewejt ta islikta Semmites fainneeka
Annus Janna, tohp scheitan no Semmites pagasta
teesas aizinati, lai ar sawahm taifnahm präffishanahm
23schå Mei mehnescha deenå schi gadda pee schihs
pagasta teesas peeteizahs, un tad fagaida, kas pehz
likkumeem spreests taps. Semmites pagasta teeså
23schå Merz 1825. 2

(S. W.) ††† Rohje Andreis, pagasta wezzakais.

(Nr. 30.) A. P. Brennsohn, pagasta teesas frihweris.

Kad tas Kalkunes pagasta beedris frohderis Simon
Nowizki, kas no widdischliga augumå un wairak là
30 gaddus wezs, garrenu baltu gihmi, melneent
matteem irr, pehrnå ruddeni jau treschå reise no scha
pagasta isbehge, lihds schim nedz pahnahzis, nedz

Kahbu finnu no fewim dewis, tad Kalkuhnes pagasta teesa par scho Simonu Nowizku finnamu darra, un wissas muischas un pagastu pullizes luhds, lai scho wihrum ne kur ne peeturr, jo winnam paffes grahmata nam un krohna nodohschanas preeksch pehrna gadda parradà palikke, un lai tadehl winnu schurp atsuhta, woi finnu par winnu dohd.

Kalkuhnè 11tä April 1825.

(S. W.) Dedel Kristap, pagasta wezzakais.

(Nr. 11.) P. Brachmann, pagasta teesas frihweris.

Spholeinu Marts, Lemseres muischas fainneeks, kas no Lisputtes us mahjahn braujoht paklihdis un lihds schim ne Kahbu finau no fewim naw dewis, tohp aizinahts, lihds gtu Mei schi gadda preeksch Kurfschu pagasta teesas nahlt, un atbildeht prett tahm no muischas waldbchanas zeltahm suhdsfchanahm. Ja wunsch tannì nolikta terminé ne nahktu, tad teesa pahr winnu spredibhs, lai likkumi pawehl.

Kurfschu pagasta teesà 11tä April 1825.

Greetenu Fahnis, pagasta wezzakais.

(Nr. 27.) L. Schmidt, pagasta frihweris.

Zittas flud din afchanas.

Tannì 21mà Mei mehniescha deenà schi gadda un tannis pehz ta nahkamás deenás taps Gaikes muischà daschas namma leetas, galdi, frehlas, brauzamas

leetas, sirgu wehrseles, aubellis, gultu drahnes un spilweni, lai arri jaunas flauzamas gohwis uhtruppè pahrdohti, bet to naudu waijag tulih mafsaht. Kleist.

Masa muischà, 7 werstes no Rihges, kur itt labbi leelu mohderessbuhfchanu warr eezelt, us 6 jeb 12 gad-deem jeb arri ilgaki us arrenti tohp issdahwata, lai ka to gan warr usnemt. Kas wairak par to gribb finnaht, lai Rihgå nonahk pee ta grahmatu spedetaja Håcker, jeb Selgawå pee Morel kunga.

Etsch to dsimtsmuischu Sirmeli, Uzes Kirspelhle, ne taylu no Leelauzes, weenas mahjas ar labbeem laukeem un plawahm us arrenti dabbuhrt warr. Kam patiktu schihbs peeminnetas mahjas nemt, lai pee Sirmelu muischas waldbchanas peeteizahs.

Tannì nakti no 19ta us 20tu April schi gadda tam appakschraksttam Dohbeles basnizas frohdsfineekam no wiama stalla firgs irr nosagts, tumsch fukfis, 11 kohrtelu augstuma, ar bleffi peere, kreisfa pakkalschlahjämas pumpinsch, 6 gaddu wezs; kas no ta sirga stais-dru un uetizzigu finnu warr doht, tas par to dabbuhrt peenahlamu pateizibas mafsu.

Dohbelè 20ta deena April mehniescha 1825ta gadda; Ulkermann.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Rihgè tannì 27tä April 1825.

Sudraba naudâ.		Sudraba naudâ.	
Rb.	Kp.	Rb.	Kp.
3 Rubboli 72 $\frac{3}{4}$ Kap. Papihru naudas gelbeja	—	I	—
5 — Papihru naudas . . —	—	—	—
I jauns Dahlderis —	—	—	—
I Puhrs rudsu . . . tappe mafsahts ar	90	—	—
I — kweeschu —	I 25	—	—
I — meeschu —	60	—	—
I — meeschu = putraimu	I 30	—	—
I — ausu —	55	—	—
I — kweeschu = miltu —	I 80	—	—
I — bihdeleta rudsu = miltu —	I 25	—	—
I — rupju rudsu = miltu —	85	—	—
I — sirau —	I 15	—	—
I — linnu = fehlas —	I 60	—	—
I — kannepu = fehlas —	I —	—	—
I — kimmenu —	2 50	—	—
I Pohds kannepu tappe mafsahts ar		I	—
I — limnu labbakas surtes —		2	50
I — — fluktakas surtes —		2	—
I — tabaka —		—	75
I — dselses —		—	75
I — sweesta —		I	90
I muzzza filku, preeschu muzzâ —		7	—
I — — wihschhu muzzâ —		7	25
I — sarkanas fahls —		6	50
I — rupjas ledainenas fahls —		5	75
I — rupjas balatas fahls —		4	15
I — smalkas fahls —		4	—
50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbulis un Warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ mafsa.		—	—

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 160.